

[Thomsen.]

De sidste 10 Aars Valutapolitik herhjemme vil sikkert gaa over i Historien som een Kæde af Misforstaaelser og Fejlgreb, begyndende med Valutaloven af 1924. Forud for Vedtagelsen i 1924 spurgte afdøde Professor Birck i sin Bog „Verdenskrisen og Danmark“: Skal vi gentage Eksperimentet for fra 100 Aar siden, se Ejendommene falde og falde og Gælden blive staaende? Eksperimentet blev gentaget, og Landbrugs Status forringedes med eet Slag med 2 000 Mill. Kr. I 1931, da vi atter forlod Guldmøntfoden, var der Betingelser for i nogen Maade at gøre den Uret, der blev begaaet i 1924, god igen. Vi fik i Stedet en Valutaordning med en Valutacentral og med diktatorisk Myndighed til Handelsministeren, en Ordning, der er enestaaende i den civiliserede Verden, og som bliver udnyttet til ubodelig Skade for navnlig Landbruget.

Det store Spørgsmaal i Dag er: Vil Lovgivningsmagten virkelig igen sidde de sagkyndiges Røst overhørig og fortsætte den økonomiske Ødelæggelse, der med saa afgjort Held blev paabegyndt for næsten 10 Aar siden? Ja, meget tyder derpaa. Det skulde ikke undre mig, om man nu angaaende Valutaspørgsmaalet vil henvise til, at vi staaar umiddelbart foran den økonomiske Verdenskonference. Det skulde ikke undre mig, siger jeg, for det er vi saa vant til, men jeg vil gentage, hvad jeg tidligere har sagt fra denne Talerstol: Landbruget kan ikke lade sig spise af med Snak og med Henvisninger til „den næste Konference“, det vil den forestaaende Juni Termin blive et stærkt Vidnesbyrd om. Efter min Mening kan det tilmed blive skæbnesvangert at opsætte, selv om det selvfølgelig er mest mageligt at se Tiden an.

Ligesom der sandsynligvis vil blive indført en Slags Toldvaabenhvile, vil vi maaske faa noget tilsvarende paa det valutariske Omraade, en Antagelse, som jeg i Morgenbladene ser deles af Professor Axel Nielsen. Men det vilde afgjort ikke være godt for et Land som vort, et Land, hvor den økonomiske Uligevægt er saa stor, som Tilfældet er. Jeg gad vidst, om man kan finde et Land paa hele Jordkloden — nu har Statsministeren og Finansministeren pralet af, at vi har vore Finanser i Orden, vi har, om jeg saa maa sige, et fast Pengevæsen, men vi staaar med et vaklende Erhvervsliv —, finde et Land, hvor den økonomiske Uligevægt er saa stor som her i Danmark. Man skulde synes, det snart maatte staa klart for alle,

at denne økonomiske Uligevægt *maa* bringes til Ophør, og at det ikke kan ske uden gennem ændrede Valutakurser. Det vil sikkert ogsaa være naivt at tro, at Verdenskonferencen i London bliver en Høkerforretning, som ordner de enkelte Landes indre Anliggender. Derfor er det i mere end een Henseende paa høje Tid, at vi kommer ned paa det rette og mest fordelagtige Niveau i Forhold til Sterling. Dr. polit. Jørgen Pedersen, som sikkert ingen vil bestride er en Kapacitet paa dette Omraade, skrev allerede i Fjor Sommer i sin Bog „Valutaspørgsmaalet“ følgende, som jeg beder om Formandens Tilladelse til at citere:

„Ved Guldmøntfodens Ophævelse havde vi en Chance for at opnaa økonomisk Ligevægt eller dog arbejde os derhenimod ved at lade Lønnen og de indenlandsk bestemte Priser følge den dem iboende Trang til at være uforandrede og saa lade Vekselkurserne svinge, efter som de økonomiske Forhold krævede. Denne Chance“, siger Dr. Jørgen Pedersen, „har vi aldeles ikke benyttet os af, tværtimod.“

Den for nylig afdøde Nationaløkonom og Politiker Schovelin sagde for kort Tid siden i en Artikel i et af Dagbladene her i København:

„Historien viser, at alle Kriser er overvundet ved dette Middel“.

Forinden jeg slutter, vil jeg gerne for yderligere at give mine Ord Vægt bede om Tilladelse til ganske kort at citere ogsaa Professor Axel Nielsen om samme Spørgsmaal; Citatet er taget fra en Artikel i Dagbladet „Børsen“. Professor Axel Nielsen indleder med en Bemærkning om, at det er mærkeligt, at Regeringen ikke har følt Trang til at nedsætte et Udvalg om det vigtigste Spørgsmaal af alle, Valutaspørgsmaalet, og senere siger Axel Nielsen:

„Spørgsmaalet i Øjeblikket er imidlertid: hvor skal man holde Kronen, og hvorledes skal man holde den? Hvad det første Spørgsmaal angaar, kan der ikke være Tvivl om, at vort Land, hvis Afsætningsmarked ligger i England, staaar sig ved at holde en saa høj Sterlingkurs, at Landbruget bliver rentabelt“.

I denne Forbindelse er det ikke uden Interesse at erindre om, at Frankrig efter i sin Tid at have stabiliseret sin Mønt paa $\frac{1}{5}$ af den oprindelige Værdi, blev Verdens rigeste Land. Men vore betydeligste Nationaløkonomer undrer sig altsaa over, at dette det vigtigste Spørgsmaal ikke tages op til saglig Behandling.